

Verksamhetsuppföljning

Tertialrapport 1 2023

Innehållsförteckning

Verksamhetsmål	3
Samla in avfall	4
Ta emot avfall.....	6
Administrera och ge service	9
Ekonomi i balans	11
Nöjda medarbetare och nöjda kunder.....	13
Miljö och hållbarhet	15
Utveckling och innovation	16
Internkontroll 2023 – Prioriterade förbundsrisiker	18
Internkontrollplan 2023 Riskmatris.....	21
Finansiell analys	23
Viktiga händelser	23
Analys av periodens resultat samt ny prognos	24
Verksamhetens resultat	24
Verksamhetens intäkter	24
Totala intäkter	24
Verksamhetens kostnader	26
Produktionskostnader	26
Övriga externa kostnader	26
Personalkostnader	27
Avskrivningar	28
Finansnetto	28
Nyckeltal	28
Investeringar	28
Resultaträkning med jämförelse	29

Det här en uppföljning och lägesrapport av verksamheten, målen och ekonomin per 30 april. Måluppföljningen grundar sig på verksamhetsplanen för 2023.

Verksamhetsmål

Vårt uppdrag kretsar i praktiken om att hantera avfallsflödet och dess påverkan på miljön. Vi ska samla in och ta emot avfall på ett effektivt och miljöriktigt sätt. Samtidigt ska vi också försöka påverka detta avfallsflöde så att dess miljöbelastning minskar. Vi arbetar med att förebygga avfall, minska avfallsmängder, öka sorteringen så att mer material och energi kan återvinnas. Vi arbetar parallellt både med sophämtning och ”sophämning”. Kvalitetsarbetet med ständiga förbättringar leder oss framåt och gör oss ännu bättre.

Samverkan inom organisationen är en viktig nyckel och framgångsfaktor. Det är i vardagen i våra processer, i våra möten med kunder, medborgare och kollegor som det händer. Olika personalkategorier och professioner med dess samlade erfarenheter och kompetenser ger goda förutsättningar för att nå vår vision om en värld som räcker längre.

Mot bakgrund av detta har åtta målområden formulerats för 2023.

De fyra första målområdena kopplar an till våra huvudprocesser i vår verksamhet. De fyra nedersta målområdena kopplar an till mer övergripande mål om att vi alla även ska verka för att vi har en god ekonomi i balans, att vi har nöjda kunder, att vi har medarbetare som utvecklas och mår bra, att vi visar vägen i miljö och hållbarhetsarbete och att vi ständigt utvecklar och förbättrar vår verksamhet.

Flera av målen leder mot god ekonomisk hushållning, de är markerade med ett dollartecken nedan (\$). Effekterna av målen har direkt positiv påverkan på ekonomin. Flera av de andra målen har också positiv påverkan på ekonomin, men att effekten är mer på lång sikt.




Våra huvudprocesser

- Samla in avfall (\$)
- Ta emot avfall (\$)
- Påverka våra kunder (i att förebygga uppkomsten av avfall och öka sorteringen)
- Administrera och ge service

Övergripande mål

- Ekonomi i balans (\$)
- Nöjda medarbetare
- Miljö och hållbarhetsfokus
- Verka för utveckling och innovation (\$)

Färgförklaring av statusen på uppföljningen



	Grön symbol: Målet går enligt plan och förväntas nås under 2023
	Gul symbol: Målet går inte helt enligt plan, men förväntas nås under 2023
	Röd symbol: Målet går inte enligt plan och det ser svårt ut att nå upp till målet under 2023




Samla in avfall

Vår verksamhet som hänför sig till insamling och transport av avfall till behandling är mycket omfattande. Den dagliga driften är en komplex logistik och transportverksamhet som omfattar drygt ett 50 tal tunga fordon, ca 600 containrar och ett 50-tal chaufförer. Vi hanterar årligen i storleksordningen drygt 115 000 ton avfall från hushåll och företag. Vi tömmer ca 2 250 000 kärl årligen.

En stor utmaning är att arbeta så smart och kostnadseffektivt som möjligt med den dagliga driften. Olika åtgärder för att optimera logistiken på olika sätt utreds och implementeras successivt. Vi arbetar ständigt med att förbättra vår transportlogistik och flera effekter har redan uppnåtts.

Till verksamhetsåret 2023 fokuseras på följande delmål inom samla in avfall:

Inriktningsmål	Mål 2023	Uppföljning T1 2023	Status
Förbättra processen transportera genom att utnyttja våra resurser bättre för att effektivisera vår transportlogistik	7,5 körda containrar/dag/lastväxlarbil. (\$)	Antal containrar/bil/dag; 7,01 st	 En trög start på året med ett snitt på 6,69 jan-mars. Räknar vi enbart april så har vi ett snitt över målet. Räknar med att nå målet på helår
	Utnyttjandegraden per biltyp ska öka med 10% (\$) jämfört med år 2022.	Ökning med 5% hittills i år	 Hushåll sidlastare +5% Hushåll baklastare +3% Förpackningar +8% Ser ut att nå målet på helår. Flera ruttoptimeringar kommer genomföras under året.

Antalet rutter för flerbostad ska inte öka jämfört med år 2022. (\$)	Har minskat med 5 st.	 Optimering trädgård och grovsopor
95 % leveranssäkerhet på arbetsordrar, med fokus på lastväxlarna	Leverans av order på rätt dag 92,4%	 Når målet jan-mars. April drar ner snittet då vi haft hög arbetsbelastning och hög sjukfrånvaro.
50 % färre loggningar för tagg ej läst jämfört med 2022.	Minskat med 33%	 Är på rätt väg, och hoppas nå målet under 2023.

Ta emot avfall

Vi har 11 st Återvinningscentraler med totalt dryga 500 000 besök årligen.







Vi tar emot ca 40 000 ton avfall årligen på våra återvinningscentraler, varav 400 ton farligt avfall i form av småkemikalier.

Till återbruk samlar vi in drygt 200 ton möbler och prylar per år och ca 500 ton textilier.

Vi har 580 kunder med återvinningskort.

Inriktningen är att skapa en förflyttning uppåt i avfallstrappan genom att minska andelen avfall som läggs på deponi samt andelen brännbart avfall som går till förbränning. Detta ger såväl en miljömässig nytta som lägre behandlingskostnader.

Till verksamhetsåret 2023 fokuseras på följande delmål inom ta emot avfall:

Inriktningsmål	Mål 2023	Uppföljning T1 2023	Status
Förflytta avfallet uppåt i avfallstrappan	Mängden brännbart ska minska från 31,8 kg/invånare ner till 29,6 kg under året. (\$)	7,7 kg/invånare	 Prognosen för målet ser ut att nås.
	Mängden deponi ska minska från 4,8 kg/invånare ner till 4,4 kg under året. (\$)	1,0 kg/invånare	 Prognosen för målet ser ut att nås.
Utnyttja våra resurser bättre för att effektivisera vår transportlogistik	Lastvikterna på containrarna ska öka från 5 000 kg till 5 450 kg (\$)	5552 kg i snitt under T1.	 Snittet för varje månad under T1 ligger över målet.
Underhållet av våra inventarier ska förbättras	Utveckla lagerhanteringssystem för förbrukningsvaror och containrar samt underhållsplan av containrar.	Ej påbörjat	 Ej påbörjad under T1, men kommer startas under året.
	75 % godkända kontrollbesiktningar på våra fordon under året.	Andel godkända kontrollbesiktningar 73,2%	 När inte målet i T1. Ny rutin med förbesiktningar infört och vi räknar med att nå målet på helår.
	Handläggningstiden på felrapporter ska inte överstiga två veckor.	38% överstiger 14 dagar	 Tufft satt mål. Kommer inte nå målet på helår.



Påverka våra kunder



År 2021 slängde varje medborgare i våra fem kommuner i snitt 394 kg/år. (2020= 403 kg, 2019= 393 kg, 2018= 405 kg) hushållsavfall, varav 206 kg, eller ungefär hälften av det är restavfall och matavfall. Övrigt material är tidningar och förpackningar och grovavfall. Trenden är svagt positiv, dvs. de totala hushållsmängderna per person minskar något.

Tidigare genomförda plockanalyser pekar på att över två tredjedelar av restavfallet består av material som inte borde finnas där (främst förpackningar och matavfall) som borde sorterats ut för återvinning i stället för att gå till förbränning. Denna felsortering innebär både en betydande onödig miljöbelastning och onödig kostnad. Kostnadsbilden accentueras av den exceptionellt höga nivå som för närvarande råder på förbränningsmarknaden. De ökade behandlingskostnaderna som kan relateras till volymen felsorterat uppgår till ca 15 miljoner kr på årsbasis för Gästrike återvinnare.

Att påverka medborgare och kunder att sortera rätt och minska på avfallet är inte så lätt. Det handlar inte bara om att det ska finnas behållare för avfallet och att någon kommer och hämtar det, utan det handlar mycket om att påverka beteenden och ändra på normer.

Till verksamhetsåret 2023 fokuseras på följande delmål inom Påverka våra kunder:

Inriktningsmål	Mål 2023	Uppföljning T1 2023	Status
<p>Mängden insamlat restavfall ska minska med 25 % till år 2025 jämfört med år 2015 per person.</p> <ul style="list-style-type: none"> Andelen förpackningar som utsorteras och återvinns ska öka 	<p>Utökade intäkter för FNI med 5 % hos flerbostad jämfört med 2022 (\$)</p>	<p>Hämtningsintäkterna har ökat +2,0 %</p>	 <p>Arbetet pågår. Ockelbogårdar och Hoforshus har snart infört FNI. SBB i Sätra har infört FNI.</p> <p>Prognosen för helåret är osäker.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Mängden utsorterat matavfall ska öka 	<p>Antalet insamlingsplatser för förpackat matavfall och restauranger ska öka med 5 % jämfört med 2022</p>	<p>Vi har ett projekt som pågår i 3 månader tillsammans med Ekogas gällande förpackat matavfall. Polhemsskolan och två restauranger har infört utsortering av matavfall.</p>	 <p>Prognosen är att målet ska nås.</p>

<p>Vi blir fler som tillsammans håller rent i vår miljö</p>	<p>Minst fem goda exempel på bra avfallshantering i fysisk planering där nybyggnationer byggs utifrån våra ställda krav.</p>	<p>Solvikshöjden i Engesberg Hemlingborg Godisfabriken</p>	<p> Prognosen är att vi kommer nå fem goda exempel.</p>
<p>Mängden hushållsavfall per invånare ska minska.* <i>(* Målet gäller inte ökad sortering. Utan förebyggande)</i></p>	<p>150 ton/år mat ska samlas och lämnas ut genom Matakuten i Gävle för att minska matavfallet.</p>	<p>69819 kg under T1</p>	<p> Prognosen är att målet kommer nås.</p>




Administrera och ge service



Inom kundservice och administration arbetar vi för att våra kunder ska få god service och ett gott bemötande i kontakten med oss. Vi hanterar årligen ca 40 000 telefonsamtal, 48 000 ärenden, 37 000 ordrar samt skickar vi ca 200 000 fakturor.

Våra kunder är invånare, offentliga verksamheter och företag i våra fem samverkanskommuner. Vi har idag 36 200 privatkunder och 3 700 företagskunder.

Målen för 2023 fokuserar på att öka kunskapsnivån i handläggning, öka automatiseringar i våra processflöden och att fortsätta standardisera handläggning av olika arbetstyper. Vad gäller målet att öka andelen korrekta ordrar till åkeriet har vi tillsammans med IT och åkeri bedömt att vi skjuter detta framåt för att få till en digital lösning som stödjer mätningen.

Till verksamhetsåret 2023 fokuseras på följande delmål inom Administrera och ge service:




Inriktningsmål	Mål 2023	Uppföljning T1 2023	Status
Öka kvaliteten i handläggningen och ärendehantering	Höja medelvärdet på kunskapsnivån i handläggning av samtliga ärendetyper från 2 till 3 på en 4-gradig skala	Medelvärde: 2,33	 Upplärning i handläggning sker löpande. Det sker både individuellt och i grupp där medarbetare som ligger på en 4 i kunskapsmatrisen utbildar de som har behov att förflytta sin kunskapsnivå uppåt. Medarbetare uppskattar sin kunskapsnivå i kunskapsmatrisen löpande. Målet bedöms uppfyllas för helåret.
	Antalet automatiserade flöden av ärenden ska öka från 5 till 7	Antal automationer: 6st	 Vi har automatiserat avisering av slamtömningar som tidigare skickades per post och detta sker nu helt via sms-avisering, en kostnadseffektivisering på 130 tkr. Plan finns att automatisera debiteringen gällande avvikelsetypen felsortering tömd pappers- och plastförpackningar. Målet bedöms uppfyllas för helåret.
	Antalet standardiserade arbetssätt för ärendetyper ska öka med ytterligare 6 st.	Antal framtagna arbetssätt: 5st	 Vi är på god väg att uppnå målet. Vi har tagit fram standarder för ärendetyperna kärlyfte, trädgårdsabonnemang, uppehåll i hämtning, utlämning latrintunna och slam-tunga lock. Målet bedöms uppfyllas för helåret.


	100 timmar registervårdsarbete med befintlig personal.	Antal timmar 67 timmar	 Vi är på god väg att uppnå målet men just nu är fokus på att hantera det dagliga arbetet då vi befinner oss i högsäsong. Målet bedöms uppfyllas för helåret.
	96 % korrekta ordrar av samtliga ordrar under 2023	Ingen mätning	 Saknar en digital lösning för att kunna mäta andelen korrekta ordrar samt ett arbetssätt som stödjer detta. Vi har tillsammans med IT och Åkeri prioriterat ner en digital lösning pga andra digitala projekt behöver resurser, och en förutsättning är också att Fetchplanner införts på samtliga bilar och där är vi inte i nuläget. Målet bedöms ej uppfyllas för helåret.

Ekonomi i balans

I det dagliga arbetet med avfallshanteringen ska vi hantera det så smart, kostnadseffektivt och miljöriktigt som möjligt. Samtidigt och parallellt med detta ska vi arbeta med att försöka påverka det flödet så att det helst kan förebyggas och minska i så stor utsträckning som möjligt. I hanteringen ska vi verka för en ökad sortering – som ger bättre resurstillvaratagande, mindre miljöpåverkan och lägre kostnader. Alla våra mål och ambitioner har såklart en koppling till ekonomin.

Till verksamhetsåret 2023 fokuseras på följande delmål inom målområdet ekonomi i balans:

Inriktningsmål	Mål 2023	Uppföljning T1 2023	Status
Bedriva en kostnadseffektiv verksamhet och klara balanskravet	Klara beslutad budget för 2023 (\$)	Utfall: + 4 056 tkr Budget: - 1 914 tkr	 Bedömning att målet om god ekonomisk hushållning kommer att nås
Marknadsverksamheten ska generera en vinst motsvarande ett för marknaden konkurrenskraftigt resultat	Minst 12% vinstmarginal på den kommersiella verksamheten (marknad och internationella relationer) (\$)	Utfall: 8,9 %	 Väntar på startbesked för 3 projekt, samt påbörjat arbete med att ta fram underlag till flertalet till. Beroende av att få starta fler projekt för att nå målet.
Ständigt effektivisera verksamheten	Effektivisering och besparingar i verksamheten med motsvarande 2+2 % av kostnadsmassan för år 2023 (\$) Totalt ca 11 mnkr	Flera åtgärder har genomförts, pågår och även några nya har tillkommit. Tex. Stängt ÅVC Kungsgården Bättre ruttplanering Avfallstrappan ÅVC-uppdelning Företagskunder på ÅVC Ingen återbesättning av två pensionsavgångar Minskat behov av konsulter Minskat kommunikationsinsatser Minskade mängder restavfall Miljöstyrning och felsorteringar	 Bedömning att målet om god ekonomisk hushållning kommer att nås

		Åtgärderna ingår i lagd budget och både utfall och ny prognos visar att vi klarar målet	
Långsiktigt hållbar ekonomi i koncernen	Soliditetsmål 20 % i koncernen (\$)	Koncernen: 13,5 % Förbundet: 19,0 %	 Bedömning att målet om god ekonomisk hushållning inte kommer att nås.
	Skuldsättningsgraden ska vara under 4,0	Koncernen: 6,4 ggr Förbundet: 4,3 ggr	

Nöjda medarbetare och nöjda kunder

Våra medarbetare är våra viktigaste resurser. Inget arbete kan utföras av en medarbetare som är sjuk och frånvarande från sin arbetsplats. Det är viktigt att som medarbetare få ha en god arbetsmiljö, att få känna arbetstillfredsställelse i sitt dagliga arbete, och utvecklas i sin yrkesroll att få vara delaktig och bli sedd och hörd och att få trivas med sina kollegor. Vi vill att våra medarbetare ska vara ambassadörer för vår verksamhet och känna stolthet över sitt arbete och sin arbetsgivare. Det är för våra kunder (både medborgare, liksom våra ägarkommuner) förbundet finns till. Vi vill att de ska vara nöjda med vår service och känna tillit och förtroende till oss som företag och hållbarhetsaktör.

Vårt NMI – nöjd medarbetarindex - har sjunkit ganska markant. Från 5,2 till 4,5. Under första kvartalet av 2023 genomförs en hel del effektiviserings och besparingsåtgärder. Vi stängde en återvinningscentral och genomfört ändringar i schemat och till viss del arbetsätt och vissa arbetsuppgifter för våra medarbetare på Åvc. Vi inför automatisk fakturering kopplat till våra företagskunder.

Vi arbetar mer aktivt med planering och uppföljning av våra körturer inom åkeriet. Även arbetet med tidiga insatser vid återkommande korttidssjukfrånvaro och uppföljning av övertid har utvecklats.

Vi har restriktiv hållning vid återbesättningsprövning.

Vi har kommit en bra bit på väg i vårt processutvecklingsarbete och ser löpande över vårt sätt att arbeta för att skapa ännu bättre kvalitet och mervärde. Detta främst kopplat till tjänstemän.

Vi har och planerar flera insatser kopplat till medarbetarskapet och har därför inte påbörjat arbetet med validering.

Sjukfrånvaron har ökat under perioden. Vi har haft flera långtidssjukskrivningar på tjänstemannasidan, icke arbetsrelaterade, dessa är åter i arbete idag.







Vi har fortfarande långtidssjukskrivna på Åkeriet och Åvc, flertalet icke arbetsrelaterade.

Arbetar aktivt med rehabiliteringsplaner och möjliggörande för återgång i arbete. Vi ser att flera korttidssjukskrivningar (1-14 dagar) har pågått under längre perioder än tidigare. Flera har varit sjukskrivna på grund av långdragna infektioner, och förkylningar men vi har även sjukfrånvaro som inte är lika tydligt kopplat till fysiska aspekter.

Samtliga chefer och arbetsledare har påbörjat utbildning, via vårt chefsforum, i förändringsledning. På vår personaldag i maj tog vi upp ämnet och diskuterade kring att vara människa och medarbetare i förändring.

Vi arbetar generellt mer med löpande uppföljning och återkoppling.

Till verksamhetsåret 2023 fokuseras på följande delmål inom målområdet Nöjda medarbetare och nöjda kunder i balans:




Inriktningsmål	Mål 2023	Uppföljning T1 2023	Status
God medarbetarnöjdhet	Medarbetarindex ska uppgå till minst 5,5 (på en skala 1-7)	Resultat T1; 4,5	 Skillnader mellan tj-män och kollektivet. Främst Åvc som backar.
	Validera kompetens – utfärda minst 5 st Yrkesbevis ÅVC	Antalet utfärdade Yrkesbevis T1; 0 st	 Andra viktiga insatser har prioriterats före.
	Minska oplanerad övertid med 10% jämfört med 2022 (fokus åkeriet)	Minskat med 11% jmf med samma period föregående år	 Ökat fokus har gett resultat.
	Minska korttidssjukfrånvaron till max 5 % (fokus åkeriet, ÅVC)	Antalet sjukfrånvarotillfällen i jämförelse med förra året	 Korttidssjukfrånvaron ligger under 5% för perioden. Antalet frånvarotillfällen har minskat (119) jmf med samma period föregående år (144)
Nöjda kunder	Nöjt kundindex enligt Avfall Sveriges nivå ska uppgå till minst 85 % (på en skala 0-100%)	Kundundersökning genomförs senare under året.	 Fortsatt höga betyg efter kund/skolbesöken
	Kundnöjdhet efter kund/skolbesök ska vara minst 7 på en 10-gradig skala.	Utfall 9,5 för T1	
	Ta fram förslag på mätning av nöjd kund i Kundenservice	Ej påbörjad.	 Ej genomfört. I upphandling av ny telefoniplattform finns detta med som en tjänst i kravställningen. Upphandlingen beräknas vara klar under hösten 2023.

Miljö och hållbarhet

Gästrikre återvinnare har hög miljöprofil och arbetar hela tiden för att minska den miljöpåverkan såväl förbundet som dess kunder bidrar med. Bland annat arbetar förbundet fortlöpande med att öka sorteringen av avfall för att föra avfallet uppåt i avfallstrappan. Förbundet arbetar även med att minska miljöpåverkan av de egna transporterna, bland annat genom logistikeffektiviseringar men även genom att ha bytt ut i stort sett all fossil fordonsbränsle mot biodiesel och biogas.

För att ta nästa steg i hållbarhetsarbetet och för att fullt ut kunna implementera alla de bra idéer som hela tiden föds behöver nu det interna miljö- och hållbarhetsarbetet struktureras upp. Ett strukturerat miljö- och hållbarhetsarbete bidrar till att kunna identifiera Gästrikre återvinnarens mest betydande miljöaspekter. Det bidrar även till att Gästrikre återvinnare kan prioritera arbetet med dessa aspekter och fokusera användandet av Gästrikre återvinnarens resurser för största möjliga miljönytta.


Till verksamhetsåret 2023 fokuseras på följande delmål inom målområdet Miljö och hållbarhet i balans:








Inriktningsmål	Mål 2023	Uppföljning T1 2023	Status
Vi ska minska vår klimatpåverkan.	10 % lägre klimatpåverkan från avfall och transporter som GÅ hanterar jämfört med 2022	Klimatpåverkan från behandling av avfall har minskat med 4,7 % jämfört med T1 2022. Klimatpåverkan från våra transporter ligger på i stort sett samma nivå som 2022. Utsläpp från transporter har minskat med 0,8 % .	 Minskad klimatpåverkan, men inte med 10 %.
Vi ska utveckla vårt miljö- och hållbarhetsarbete.	Utveckla mål och miljöstyrning utifrån genomförd miljöutredning och kretsloppsplanen.	Beslut om nya miljömål för hela GÅ utifrån miljöutredning, reviderad miljöaspektlista och kretsloppsplanen. En beskrivning av hur respektive process påverkar miljö och hållbarhet finns framtagna. Miljöutredning och ny miljöaspektlista är beslutade. Beskrivning av miljöpåverkan för respektive process finns i aspektlistan. Nya miljömål tas upp för beslut i maj och juni.	 Flertalet aktiviteter genomförda för att utveckla mål och miljöstyrningen.
	Kretsloppsplanen finns med i verksamhetsplaneringen i "samtliga" kommuners verksamhetsplaner	Resultat av uppföljning - genomförda åtgärder och resultat kommunvis	 Håller ej tidsplan pga ej inplanerat remissarbete.

Utveckling och innovation







Vi strävar efter att vara en organisation som ska vara drivande och ledande inom utvecklingen inom vår bransch, genom systematiskt förbättringsarbete, digitalisering och kontinuerlig kompetensutveckling. Genom att vara kvalitets- och miljöcertifierad enligt ISO 9001 och 14001 vill vi på ett systematiskt arbetsätt säkerställa att vi arbetar med det som våra kunder efterfrågar på ett effektivt sätt som ger mesta möjliga resultat.










Till verksamhetsåret 2023 fokuseras på följande delmål inom målområdet utveckling och innovation:



Inriktningsmål	Mål 2023	Uppföljning T1 2023	Status
Vårt förbättringsarbete ger oss energi och underlättar för att utveckla oss mot nästa nivå med en ännu smartare och effektivare verksamhet	Våra kärnprocesser har minst 2 tydliga mätbara kvalitets- och leveransnyckeltal i den dagliga driften som leder mot våra övergripande mål.	Arbetet pågår och följer planen. Flertalet uppföljningar sker nu via Power BI.	 Målet kommer nås under 2023.
	Minst 5 förbättringsåtgärder som påtagligt kan påvisa resultat i form av minskade kostnader/ökade intäkter, kortare ledtider eller nöjdare kund genomförda. (\$)	<ul style="list-style-type: none"> • Bättre ruttplanering ökar utnyttjandegraden på fordon • Digitaliserar aviseringar om hämtning i stället för postutskick • Bättre rutiner kring arbetet med felsorteringar ökar kvalitet på avfallet och ger intäkter. • Miljöstyrning ger minskade mängder restavfall • Avfallstrappan, nya fraktioner som ger intäkter. 	 Prognos att målet om god ekonomisk hushållning uppnås.

	Minst 80 % av operativa förbättringsaktiviteter och avvikelser ska genomföras enligt beslutad process (PDCA).	31 % av totalt 26st förbättringsaktiviteter och avvikelser har genomförts enligt PDCA	 Det tar ofta längre tid än 4 månader för att få klart aktiviteterna hela vägen genom PDCA. Kommer öka under året.
Utveckla verksamheten	Genomförda och uppnådda mål för verksamhetens prioriterade projekt <ul style="list-style-type: none"> • Framtida fastighetsnära insamling (FNI) inkl. utsortering av matavfall • Slam o fett • Ny åvc Ockelbo inkl. utreda "grönt kort" • Eftersortering grovavfall. • Skyltprojekt • Återbyggdepå med Gävle kommun 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt Närsorterat följer uppsatt projektplan. • Projekt med Sandviken energi klart. Väntar på startbesked från dem. Fettslam testas på Ekogas. • Arbete kring placering pågår tillsammans med Ockelbo kommun • Arbetet har stannat upp då markfrågan är svårlöst. Lågkonjunktur samt att soliditeten försämrats för förbundet. • Följer satt tidplan. Kommer pågå fram till och med ny central i Ockelbo. • Arbetet har pausats hos Gävle kommun. 	     

Internkontroll 2023 – Prioriterade förbundsrisiker





Risk	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Status
 Att vi inte följer lagen om offentlig upphandling (LOU)	Brister i genomförandet av upphandling och inköp kan medföra att GÅ tvingas betala skadestånd eller upphandlingsskadeavgift. Det kan även leda till att GÅ får färre anbud eller sämre priser och tappar förtroende	 4	Kontroll av leverantörstroken. Stickprovskontroller av fakturor på befintliga avtal för att kontrollera att fakturerade priser stämmer med avtal.	Följ leverantörstroken i Power BI. Stickprov.	 Leverantörstroken; 88,60% Datum för kontroll: 2023-05-05 Stickprov: Faktura 301139, avtal 12533 JD Stenqvist, 9-10 l kompostpåsar, avtalspris stämmer med faktura. Faktura 80646086, avtal 28952, Sansac, avfallskärl, avtalspris stämmer med faktura.
 Följer inte GDPR lagstiftningen (tex skyddad identitet röjs)	Brister i våra GDPR rutiner kan leda till att skyddade identiteter hamnar i fel ägor, både intern och externt.	 4	Intern och extern uppföljning	Uppföljning under våren av hur GÅ's granskning av PUB-avtal hanteras. Under hösten granskar DO oss utifrån uppsatta områden.	 Rutin på plats för uppföljning av PUB avtal, integrerats i nya rutinen för hur vi följer upp leverantörerna.


Risk	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Status
 Rutin för jäv och mutor inte efterlevs	För att medlemskommunerna och hushållen ska ha förtroende för oss krävs att alla anställda handlar på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att bli påverkade av icke tillåtna önskemål, hänsyn eller intressen i arbetet.	 4	Stickprov	Stickprov att uppföljning av att rutinen följs gällande information på APT:er. Uppföljning av eventuella inkomna visseblåsare anmälningar.	 Inköp har påbörjat en utbildning som sker via avdelningarnas APT:er där information om mutor och jäv är en viktig del av materialet.
 Vi följer inte delegationsordningen (fattar beslut utan mandat)	En styrelse har till uppgift att fatta ett stort antal beslut. Det är emellertid praktiskt omöjligt att styrelsen fattar beslut i samtliga ärenden som faller inom dess ansvarsområde. Syftet med delegation är att avlasta styrelsen i att fatta beslut.	 3	Stickprov	Stickprov utifrån befattningsbeskrivningar, rättigheter i system	 En internrevision pågår för att se hur väl vi följer delegationsordningen och spårbarheten på beslut. Utifrån denna kommer en utbildning internt tas fram.
 Vi följer inte de förebyggande riktlinjer enligt dokument agerande vid kris och katastrof	Varje kvartal kopieras våra rutter samt personal-lista med kontaktuppgifter, kompetenser (körkortsbehörigheter t.ex) och avdelning. Detta görs till 2 st usb-stickor i excell-format.	 8	Stickprov	Kontrollera att säkerhetskopiorna finns på de bestämda platserna, och att det går att öppna dem på valfri PC.	 Kontroll genomförd 2023-04-17 och all data fanns och gick att läsa, samt sparad på rätta ställen.

Risk	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Status
 Vi följer inte de styrande policys vi har	En policy eller en riktlinje anger en viljeriktning för ett specifikt område. Den skall vara vägledande för GÅ's beslut och styrning.	 4	Stickprov	Följa upp redovisningen som finns beskriven i GÅ's policyer.	Genomförs i slutet av året.

Internkontrollplan 2023 Riskmatris

Nedan presenteras de risker och möjligheter som är identifierade inom verksamhetens processer och som motsvarar röd nivå, enligt metod för riskvärdering (hög risk som behöver åtgärdas).

Process	Typ av Risk	Riskenivå	Åtgärd	Kontroll	Ansvarig	Status
<i>Ledning</i>	Risk att vi inte följer uppsatta rutiner runt kemikalier pga komplext arbete och nya system.	16	Utse ansvariga, implementera iChemistry fullt ut och uppdatera rutiner.	Tertial	AKJ	 Arbetet med detta är planerat att starta under T2.
<i>HR</i>	Bristande IT-kompetens i verksamheten kan hämma den digitala utvecklingen och effekten av nya system och arbetssätt.	16	Förslag på att skapa generella interna utbildningar och höja IT-kompetenskrav vid nyrekryteringar av all ny personal.	Tertial	CK	 Åkeriet har startat ett arbete med att lyfta detta på objektmöten för identifiering av vad som behöver kompetensutvecklas och när det skall genomföras inom Åkeriet.
<i>Produktionsstöd</i>	Överskridande av begränsningsvärden i villkor för fordonstvätten. Villkoret medger ett överskridande per år. Vid två överskridanden för någon av parametrarna riskerar vi miljöbrott, böter, förbud av tvätt verksamheten.	16	Ansökan om ändring av tillstånd för Gävle ÅVC och fordonstvätten under 2023.	Tertial	MW	 Arbete startat tillsammans med konsulter för att verifiera den interna testmetoden innan ansökan skickas in. Ansökan skickas in under T2.
<i>Produktionsstöd</i>	Skadedjur på omlastningsytan. Problem med fåglar inne i Ekogas mottagningshall. Problem att upprätthålla hygienzon.	20	Fortsatt arbete med att hitta en lösning tillsammans med Ekogas som håller i längden.	Tertial	DH	 Startat en arbetsgrupp med representanter från GÅ och Ekogas för att diskutera kort- och långsiktiga lösningar. Arbetar med att dra för draperiet, se till att lasta upp avfallet så att det ligger tillgängligt minimalt, vi ska säkra

Process	Typ av Risk	Riskenivå	Åtgärd	Kontroll	Ansvarig	Status
<i>Ledning</i>	Risk för höga kostnader/övertäckningar för sluttäckning av askdeponin, GÅ UT AB	20	Delta i styrgruppen samt arbeta aktivt med att hitta prisvärda fyllnadsmassor.	Tertial	MW	den rena zonen inne i Ekogas mottagningshall och sätta upp flygskydd i porten in till mottagningshallen.  Upphandlingsunderlagen klara att skicka ut för en totalentreprenad. Ser ut att bli lite lägre kostnad än första uppskattningen.

Finansiell analys

Den finansiella analysen presenterar periodens bokslut och prognos för förbundet.

En resultaträkning med budget och prognos finns bifogad i slutet av denna rapport.

(Föregående års siffror för motsvarande period inom parentes.)

Prognosen analyseras utifrån en jämförelse med fastställd budget för året. Förbundet tillämpar samma redovisningsprinciper som i årsbokslutet.

T1 rapporten är en förenklad rapportering av det ekonomiska läget utan koncernsammanställning och följer inte alla krav för vad en delårsrapport ska innehålla. T2 rapporten som tas fram efter augustibokslutet innehåller hela koncernen och formkraven enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Viktiga händelser

Under de fyra första månaderna av året har det hänt en del i omvärlden som har påverkat verksamheten ekonomiskt.

Inflationen är fortsatt hög 10,5 % (april 2023), vilket gör att våra kostnader ökar mer än vad intäkterna ökar. Förbundet har kraftiga besparingsåtgärder och effektiviseringskrav vilket motsvarar 4 % av kostnadsmassan eller ca 11 mnkr. Delårsresultatet är bra och visar att verksamheten klarar av att leverera mot dessa höga krav.

Förbundet har redan vidtagit flera åtgärder för att sänka kostnaderna, såsom att effektivisera flera transporter, stängt återvinningscentralen i Kungsgården och förflyttat avfallet uppåt i avfallstrappan. Från 1 april har förbundet infört ett nytt betalsätt för företag som vill besöka våra återvinningscentraler. Ett system som visar sig vara lyckat i flera andra kommuner och som inledningsvis ser ut vara lyckat även för förbundet.

Drivmedelspriserna har stabiliserats något från förra årets kraftiga prisstegringar och kostnaderna som var rekordhöga förra året är i nuläget lägre än budget.

Styräntorna har höjts i flera omgångar, men förbundets räntor har inte alls höjts i samma takt, då merparten av lånen inom Kommuninvest är bundna. Räntorna följer budgeten.

Avfallsmängderna har minskat och är mest troligt på grund av konjunkturläget och en "efterpandemieffekt". Grovavfall till ÅVC har minskat med ca 12 % mot förra året och restavfall 6 % och matavfall 5 %

Till årsbokslutet 2022 införde förbundet redovisningsprincipen för finansiell leasing vad gäller fastigheten på Sörby Urfjäll som hyrs av Gavlefastigheter. Effekterna av finansiell leasing är inte medtagna i budgeten utan syns som ganska stora avvikelser på flera kostnadsposter. Sammantaget är resultateffekten för år 2023 ca 0,5 mnkr i ökade kostnader. Effekten av finansiell leasing är beaktad i den nya prognosen.

Analys av periodens resultat samt ny prognos

Nedan beskrivs periodens resultat med analys mot budget, samt en ny årsprognos.

Verksamhetens resultat

Resultatet per tertial 1 för perioden januari-april uppgår till +4,1 mnkr (+1,3 mnkr), vilket är 6,0 mnkr bättre än budgeten som uppgår till -1,9 mnkr för samma period. Helårsbudgeten för 2023 uppgår till +3,0 mnkr och senaste prognosen landar på +5,3 mnkr.

Verksamhetens intäkter

Totala intäkter

Verksamhetens totala intäkter uppgår till 92,1 mnkr (85,1 mnkr), vilket är en ökning med 7,0 mnkr jämfört med föregående år, och en positiv differens mot budget på 1,7 mnkr.

Ökningen av intäkterna jämfört med föregående år beror främst på de taxejusteringar och prisjusteringar på marknad som har gjorts inför år 2023. Ökningen mot budget beror främst på viss volymökning inom abonnemang och nya grundavgifter samt ökade intäkter för metallskrot.

I budgeten uppgår de totala intäkterna till 293,4 mnkr, prognosen är högre och uppgår till 295,0 mnkr. Till allra största del beror ökningen av intäkterna på nya abonnemang, ökat fokus på felsorteringar, ökade intäkter för företag på återvinningscentraler och högre skrotpriser.

Taxeintäkter

Taxeintäkterna för det första tertialet uppgår till 66,9 mnkr (60,8 mnkr), och överstiger budget med 0,8 mnkr. Jämfört med samma period föregående år är taxeintäkterna 6,1 mnkr högre, varav ca 5,3 mnkr utgör beslutade taxejusteringar och resterande beror på volymökningar med nya abonnemang och ökat fokus på felsorteringar för att förbättra sorteringskvaliteten på främst matavfallet. Taxeintäkterna för slam och fett är något högre än budget och beror på förseningar från förra året som har körts in i början av detta år.

I budgeten uppgår taxeintäkterna till 213,4 mnkr och prognosen är strax över och landar på 214,4 mnkr, en ökning med 1,0 mnkr. Ökningen beror på samma anledningar som den positiva avvikelsen i delårsbokslutet.

Verksamhetsintäkter

Verksamhetsintäkterna uppgår till 24,4 mnkr (22,9 mnkr), vilket är 1,4 mnkr högre än föregående år och 0,4 mnkr högre än budget.

Metallskrot står för den största positiva avvikelsen mot budget, med 1,0 mnkr, men är 0,6 mnkr lägre än föregående år. Förra våren var metallpriserna historiskt höga för att sedan sjunka kraftigt under hösten när budgeten lades. Nu har priserna ökat något igen, men volymerna har gått ner.

Priset för wellpapp har sjunkit väldigt kraftigt jämfört med budget och förra året och är 0,6 mnkr lägre än budget för perioden.

Från 1 april 2023 har förbundet gått över till ett nytt sätt att debitera företagskunder som besöker återvinningscentralerna. Utifrån hur besöken har sett ut under april (första månaden) ser vi att vi håller budgeten.

De internationella uppdragen har haft en seg start och understiger budget med 0,4 mnkr.

Övriga delar inom verksamhetsintäkterna har mindre avvikelser både positivt och negativt som i stort sett tar ut varandra.

Helårsprognosen för verksamhetsintäkterna uppgår till 78,2 mnkr, och är sammantaget bara 0,1 mnkr högre än budget, och följer i stort samma utveckling som årets fyra första månader.

Sidointäkter

Sidointäkterna uppgår till 0,9 mnkr (1,5 mnkr) och är 0,4 mnkr bättre än budget. Förbundet har sålt ett par bilar och fick en något högre vinst än beräknat, samt att förbundet har erhållit ersättning för sjuklöner (statligt bidrag) som inte var budgeterat.

Helårsbudgeten uppgår till 1,9 mnkr och prognosen landar nu på 2,4 mnkr. Ökningen beror på samma som ovan.

Verksamhetens kostnader

Produktionskostnader

Produktionskostnaderna uppgår till 23,9 mnkr (22,9 mnkr), vilket är 0,4 mnkr lägre i kostnader jämfört med budget.

Behandlingskostnaderna är 1,1 mnkr lägre jämfört med budget och beror främst på minskade volymer avfall, men även något lägre priser på vissa fraktioner. Grovavfallet som inkommer till våra återvinningscentraler har minskat med ca 12 % jämfört med samma period förra året. Även restavfall och matavfall har minskat med 5-6 % jämfört med förra året. Troligen beror nedgången främst på konjunkturläget.

Entreprenadkostnaderna är 0,6 mnkr över budget och beror dels på ökade transporter för slamhanteringen i och med driftsproblem i Hedåsen samt att åkeriverksamheten har tagit in externa transportörer vid tillfällena av hög sjukfrånvaro under våren.

Helårsprognosen för produktionskostnaderna uppgår till 81,6 mnkr, vilket är 1,1 mnkr lägre i kostnader jämfört med budget. Förklaringarna är i stort sett desamma som i bokslutet, men även ökade kostnader för matavfallspåsar.

Övriga externa kostnader

Övriga kostnader består bland annat av lokalkostnader, driftskostnader, fordonskostnader, IT-, kommunikations-, och konsultkostnader, samt försäkrings- och informationskostnader. Övriga externa kostnader uppgår totalt till 19,7 mnkr (22,1 mnkr), vilket är 3,3 mnkr lägre kostnader jämfört med budget. Bortsett från den redovisningstekniska effekten av finansiell leasing av fastigheten (fastigheten utgörs av hela kontorsbyggnaden, garage, återvinningscentralen och verkstaden som ligger på Sörby Urfjäll) är avvikelserna 1,6 mnkr i lägre kostnader jämfört med budget.

Största avvikelserna beror på redovisningen av finansiell leasing av fastigheten, som inte var beaktat då budgeten lades. Den totala helårsresultateffekten av finansiell leasing är netto ökade kostnader med 0,5 mnkr. Redovisningsmässigt påverkas detta genom minskade hyror med -5,3 mnkr, ökade avskrivningar med 4,3 mnkr och ökade internräntor med 1,5 mnkr.

Drivmedelspriserna har stabiliserats något under våren och sjunkit lite jämfört med budget och 0,3 mnkr lägre än budget.

Kostnaderna för kommunikation har dragits ner kraftigt i årets budget och är i bokslutet nu 0,5 mnkr lägre än den budgeten. Det beror på att planerade kommunikationsinsatser är framskjutna till hösten.

Kostnaderna för konsulter är 0,3 mnkr lägre än budget, men beräknas öka något under hösten.

Service och underhåll av våra fordon har blivit något högre än budget och beror på att vi i väntan på nya fordon som är försenade behöver hålla de äldre bilarna i skick. Nu under sommaren och hösten kommer nio nya bilar och då minskar underhållskostnaderna, så budgeten planeras ändå att hålla i stort.

Kostnaderna för IT är hittills +0,4 mnkr högre än budget och beror på kraftiga prisökningar för programvaror och licenser på befintliga system som blev aviserade väldigt sent på året efter att budgeten hade lagts.

Totalt uppgår helårsprognosen för övriga kostnader till 66,9 mnkr, vilket är 5,0 mnkr lägre än budget, varav effekten av finansiell leasing utgör 5,3 mnkr av den minskningen. Övriga delar inom övriga kostnader är främst en fortsatt effekt av delårsbokslutet, dvs. både positiva och negativa förändringar. Därtill prognostiseras för ökade kostnader för inhyrd personal inom återvinningscentralerna med 1,7 mnkr, som en effekt av att alla beräknade effektiviseringar inte bedöms som genomförbara och anpassningar utifrån nya LAS-regler.

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgår totalt till 36,0 mnkr (33,4 mnkr) för det första tertialet, vilket är 2,4 mnkr lägre kostnader än budget.

Jämfört med förra året har personalkostnaderna ökat, vilket är kopplat till lönerevision och ökade pensionskostnader i och med det nya pensionsavtalet. Inga ökningarna verksamhetsmässigt budgeterades.

Vi har några vakanta tjänster, som tillfälligt ger en positiv effekt ekonomiskt sett, men ett avbräck för verksamheten. Verksamheten ser över hur vi ska göra med de vakanta tjänsterna på bästa sätt och de beräknas vara tillsatta till nästa verksamhetsår. Sedan har vi under vintern och våren haft hög sjukfrånvaro och mycket vård av barn. Det gör att vi har frånvarande personal, vilket leder till minskade lönekostnader, men ökade sjuklönekostnader. Det är en påfrestande belastning för verksamheten och ingen önskad effekt. Här arbetar verksamheten med flera åtgärder för att komma till bukt med främst korttidssjukfrånvaron. Delvis har frånvaron kompenseras med mer inhyrd personal och externa transportörer.

Prognosen är att personalkostnaderna beräknas att uppgå till 113,9 mnkr, vilket är 2,3 mnkr lägre kostnader än budget och beror delvis på effekten av de vakanta

tjänsterna. Lönerrevisionen var budgeterad till 3,5%, men utfallet blev 4,1 % i linje med riktmärket i avtalet, vilket ger ökade personalkostnader i prognosen.

Avskrivningar

Avskrivningarna uppgår till 7,5 mkr (5,4 mkr) och är 1,3 mkr högre än budget. Skillnaden mellan utfall och budget beror på främst på effekten av redovisningen av finansiell leasing som utgör 1,5 mkr. I övrigt är avskrivningarna av de fysiska anläggningstillgångarna något lägre än budget och beror på att planerade nyinvesteringar i främst nya fordon är försenade.

I prognosen uppgår avskrivningarna till 24,4 mkr, vilket är en ökning med 3,9 mkr jämfört med budget. Effekten av finansiell leasing utgör 4,4 mkr. Övriga avskrivningar är 0,4 mkr än budget och beror på försenade leveranser av sopbilar.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till blygsamma -0,9 mkr (0,03 mkr), och är 0,5 mkr högre än budget. Skillnaden mellan utfall och budget beror på främst på effekten av redovisningen av finansiell leasing som utgör 0,5 mkr. I övrigt är ränteintäkterna och räntekostnaderna på checkräkningskrediten i nivå med budget.

Prognosen är att finansnetto kommer att uppgå till en kostnad om -3,0 mkr, vilket är 1,6 mkr högre än budget. Redovisningseffekten av finansiell leasing står för 1,5 mkr av den höjningen. Räntekostnaderna för checkräkningskrediten bedöms överstiga budgeten med 0,15 mkr. Förbundet har sin upplåning via Gävle kommuns internbank som i sin tur lånar upp av KommunInvest. Räntesatserna är i nivå med budget och jämfört med marknadsräntorna fortfarande låga då merparten av låneportföljen är i bundna lån.

Nyckeltal

Förbundet mäter tre ekonomiska nyckeltal:

Det positiva resultatet det första tertiet gör att resultatmarginalen uppgår till 4,4 % och målet om att överstiga 1,0 % uppnås. I budget och prognos räknar vi med att målet ska uppnås på helår.

Skuldsättningsgraden uppgår till 4,3 ggr målet är att understiga 2,3 ggr. Soliditeten uppgår till 19,0 % för det första tertiet, och målet är att överstiga 30 %. Målen för soliditet och skuldsättningsgrad beräknas inte uppnås i prognosen för året.

Investeringar

Investeringarna per första tertiet uppgår till 2,4 mkr. Investeringstakten de första fyra månaderna har varit låg och består av slutlig komplettering av återvinningscentralen i Sandviken, inköp av kärl och lastväxlarflak, samt utköp av två äldre leasingbilar.

Den nya årsprognosen för årets investeringar uppgår till 39,3 mnkr, en justering med -0,8 mnkr mot budgeterade 40,1 mnkr och består bara i mindre korrigeringar såsom aviserade prisökningar på nya fordon, mindre tillkommande investeringar i slamhanteringen och några framskjutna investeringar.

Investeringar GÅ			
Tkr	Budget 2023	Utfall T1 2023	Prognos 1 2023
Fordon	29 200	127	29 820
ÅVC	3 500	900	3 209
Maskiner, Inventarier	7 400	1 351	6 285
Summa	40 100	2 378	39 314

Resultaträkning med jämförelse

Resultaträkning för förbundet med jämförelse och avvikelser mot budget.
Belopp i Tusentals kronor (Tkr)

	Jan-April 2023			Jan-April 2022	Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Prognos 1	Avvikelse
Taxeintäkter	66 889	66 030	859	60 767	213 418	214 418	1 000
Verksamhetsintäkter	24 365	23 924	441	22 924	78 091	78 175	84
Sidointäkter	887	493	394	1 455	1 949	2 403	455
Summa intäkter	92 141	90 447	1 694	85 146	293 458	294 996	1 538
Produktionskostnader	-23 941	-24 376	435	-22 854	-80 497	-81 597	-1 100
Bruttoresultat	68 200	66 070	2 130	62 292	212 961	213 399	438
TG 1	74 %	73 %	1 %	73 %	73 %	72 %	0 %
Övriga kostnader	-19 739	-23 074	3 335	-22 086	-71 860	-66 840	5 020
Personalkostnader	-36 044	-38 405	2 362	-33 422	-116 263	-113 926	2 337
Avskrivningar	-7 484	-6 172	-1 313	-5 406	-20 506	-24 427	-3 921
Rörelseresultat	4 933	-1 581	6 514	1 378	4 332	8 207	3 875
TG 2	5 %	-2 %		2 %	1 %	3 %	0 %
Finansnetto	-877	-333	-544	-34	-1 332	-2 951	-1 619
Årets resultat	4 056	-1 914	5 970	1 345	3 000	5 255	2 255
Resultatmarginal %	4,4 %			1,6 %	1,0 %	1,8 %	